

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 333/2018-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 40/2018 a jeho uznesením z 21. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 40/2018 a jeho uznesením z 21. marca 2018.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 20. septembra 2017 podal Okresnému súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) návrh na povolenie obnovy konania v právoplatne skončenej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 1 T 24/2011.

Uznesením okresného súdu č. k. 4 Nt 17/2017-42 z 10. januára 2018 bol návrh zamietnutý z dôvodu nezistenia podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 40/2018 z 21. marca 2018 bola sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosti svedčiace o procesnoprávnej neústavnosti postupu a rozhodovania krajského súdu, ktoré odôvodňujú potrebu poskytnutia ochrany jeho označeným právam.

Z uznesení všeobecných súdov je podľa sťažovateľa zrejmé, že považovali v návrhu na obnovu predložené opodstatnené okolnosti dôležité pre zistenie skutočnej výšky škody, vylučujúce správnosť skutkových zistení a zakladajúce pochybnosti o právnej kvalifikácii a uloženej výmere trestu za také skutočnosti, ktoré už boli preukázané na základe vyhodnotenia vykonaných dôkazov okresným súdom v pôvodnom konaní, s ktorými sa stotožnil aj krajský súd v odvolacom konaní.

Okresný súd formálne poukazuje v odôvodnení svojho uznesenia na skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré sťažovateľ vo svojom návrhu neuviedol a na základe ktorých zvažoval možnosť povolenia obnovy konania. Vo veci posudzovania ďalších podmienok obnovy konania (či konanie prinesie pre odsúdeného priaznivejšie rozhodnutie o treste) dospel k záveru, že nie je naplnená ani táto druhá podmienka.

4. Podľa názoru sťažovateľa sa okresný súd dostatočne nezameral práve na hodnotenie skutočností, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o treste a pre ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, prípadne uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Okresný

súd vôbec nezhodnotil, ktoré sú tie konkrétne skutočnosti, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie o treste a viesť k inému rozhodnutiu o treste priaznivejšom pre sťažovateľa.

5. Podľa zistenia krajského súdu sa sťažovateľ domáhal povolenia obnovy konania na základe takých dôkazov, ktoré boli okresnému súdu, krajskému súdu, ale aj Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky známe v pôvodnom konaní. Nešlo teda o skutočnosti súdu neznáme, a preto neboli splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania. Krajský súd *a priori* nepripustil možnosť nových právnych skutočností, keď zdôraznil, že si osvojil záver okresného súdu, ktorý sa jednoznačne vysporiadal s návrhom sťažovateľa, pričom je zrejmé, že nie sú splnené podmienky obnovy konania. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva jednostrannosť a alibistická aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných predpisov, ktorá je popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Všeobecné súdy si neujasnili vecnú podstatu skutočností obsiahnutých v predloženom návrhu a nimi prijaté právne závery sú nepreskúmateľné, a to aj pri zohľadnení minima rozumovej dostatočnosti.

6. Sťažovateľ je presvedčený, že rozhodujúcou okolnosťou bolo posúdenie, či boli alebo neboli splnené podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku. Išlo o vymedzenie výkladu pojmu „skutočnosti a dôkazy súdu skôr neznáme“ vrátane posúdenia otázky, či na okresnom súde došlo alebo nedošlo k porušeniu práva sťažovateľa na zákonného sudcu, a to z toho pohľadu, či je nezákonné zloženie senátu okresného súdu rozhodujúceho v pôvodnom konaní skutočnosťou súdu skôr neznámou a či túto skutočnosť mal krajský súd skúmať a zohľadniť pri posudzovaní splnenia podmienok obnovy konania.

7. Sťažovateľ zdôrazňuje, že v čase podania návrhu na obnovu konania existovala nová skutočnosť súdu neznáma v čase, keď rozhodoval o treste pre sťažovateľa, pričom touto novou skutočnosťou je práve nezákonný senát rozhodujúci o vine a treste sťažovateľa. Tým sú naplnené obidva predpoklady na povolenie obnovy konania, teda tak existencia novej, skôr neznámej skutočnosti alebo dôkazu, ako aj spôsobilosť tejto novej skutočnosti alebo dôkazu privodiť iné, pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie o vine alebo treste. V obnovenom konaní totiž nemožno bez akýchkoľvek pochybností vylúčiť, že by zákonne zložený, spravodlivý a nezaujatý senát uložil iný, pre sťažovateľa priaznivejší trest. Napriek

uvedenému namietané porušenie práva sťažovateľa na zákonného sudcu vo vzťahu k posúdeniu prípustnosti obnovy konania zostalo zo strany všeobecných súdov bez právneho záujmu.

8. Po zistení, že pôvodné konanie bolo zaťažené vadou významnou z hľadiska základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, nadobudol sťažovateľ presvedčenie, že táto skôr neznáma skutočnosť zakladá dôvod na povolenie obnovy konania. Na podporu tejto argumentácie poukazuje sťažovateľ na možnú analógiu aplikácie práva. Upriamuje pozornosť na dikciu § 394 ods. 4 Trestného poriadku, ktorá obdobne ako v tomto prípade predpokladá porušenie základného práva alebo slobody sťažovateľa. Toto ustanovenie tiež nepredpokladá nové skutočnosti alebo dôkazy, ale reflektuje na chyby aplikácie práva konštatované Európskym súdom pre ľudské práva. Splnenie podmienok obnovy konania je konštatované už v tomto ustanovení, kde sa skúma len možnosť alternatívnej nápravy negatívnych dôsledkov dotknutého rozhodnutia a vopred sa neposudzuje možnosť iného rozhodnutia o vine alebo treste.

9. Podľa sťažovateľa je potrebné ďalej ustáliť, či pri použití extenzívnej interpretácie dotknutého ustanovenia je možné dospieť k záveru o jeho aplikácii aj na povolenie obnovy konania za situácie, keď boli vyčerpané dostupné opravné prostriedky a v rámci nich sťažovateľ uplatnil námietku porušenia práva na zákonného sudcu.

Podľa presvedčenia sťažovateľa všeobecné súdy zvolili konzervatívny prístup k výkladu aplikovateľných právnych predpisov a neposkytli sťažovateľovi požadovanú ochranu, čím porušili jeho označené práva podľa ústavy, listiny a dohovoru.

10. Krajský súd podľa presvedčenia sťažovateľa nedostatočne odôvodnil svoje uznesenie, ktoré je založené iba na simplexnom zovšeobecňujúcom konštatovaní bez odkazu na konkrétny dôkaz a bez vysporiadania sa so všetkými relevantnými okolnosťami. Rozhodol tiež bez toho, aby odkazoval na vykonané dokazovanie a poskytol tak rozumné vysvetlenie rozhodujúcich záverov týkajúcich sa splnenia podmienok obnovy konania. Text odôvodnenia uznesenia krajského súdu nie je písaný najzrozumiteľnejším štýlom, čo

vyvoláva pocit nezrozumiteľnosti a indikuje možnosť porušenia ústavnej požiadavky na zrozumiteľnosť súdnych rozhodnutí.

11. Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a v čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru boli postupom a napadnutým uznesením Kraj. súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/40/2018 zo dňa 21.3.2018 porušené.

2) Uznesenie Kraj. súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/40/2018 zo dňa 21.3.2018 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3) Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 396.135,51-eur /slovom tristodevät'desiatšesťtisícstotridsaťpäť eur a päťdesiatjeden centov/.

4) Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5) Ustanovenému právnenému zástupcovi priznáva odmenu a náhradu hotových výdavkov v zmysle príslušnej vyhláške MS SR.

6) Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť odmenu a náhradu hotových výdavkov právnenému zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

12. Napokon sťažovateľ osobitnou žiadosťou z 8. júna 2018 pripojenou k sťažnosti žiada ústavný súd, aby mu ustanovil právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti.

II.

13. Z uznesenia okresného súdu č. k. 4 Nt 17/2017-42 z 10. januára 2018 vyplýva, že ním bol podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietnutý návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa konštatovania okresného súdu jeho rozsudkom sp. zn. 1 T 24/2011 z 29. marca 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 74/2012 z 30. januára 2013 bol sťažovateľ uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu porušovania povinností pri správe

cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 2 písm. a) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že v čase od 24. februára 2004 do 10. februára 2010 ako osobitný správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] v konkurze porušením zákonných povinností nerešpektoval právoplatné rozvrhové uznesenia konkurzného súdu v tom, že aj keď konkurzná podstata disponovala sumou 10 354 064 Sk (343 692 €), neuváženým nakladaním so zverenými prostriedkami ohrozil uspokojenie pohľadávok veriteľov v zmysle právoplatných rozvrhových uznesení. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj trest zákazu činnosti vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty na 4 roky, ale tiež ochranný dohľad na 12 mesiacov, ako aj povinnosť nahradiť škodu poškodeným subjektom. Sťažovateľ podal vo veci aj dovolanie, ktorého prípustnosť oprel o § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a domáhal sa v rámci neho doplnenia, resp. iného hodnotenia už vykonaného dokazovania vo vzťahu k ustáleniu subjektívnej stránky, keďže nebol preukázaný jeho úmysel spôsobiť porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného zákonom. Namietal tiež výšku škody, ako aj spôsob jeho výpočtu. Dovolanie bolo odmietnuté s tým, že skutková veta právoplatného rozsudku tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestných činov, z ktorých bol uznaný vinným.

Podľa ďalšieho konštatovania okresného súdu sťažovateľ v návrhu na obnovu konania doručenom okresnému súdu 20. septembra 2017 poukazoval na podstatné skutkové okolnosti pri stanovení výšky škody súvisiace s výrokom o náhrade škody, namietal nesprávnosť právnych záverov všeobecných súdov a ich nedostatočný skutkový základ vo vykonanom dokazovaní. V ďalšom podrobne zdôvodňoval a vyčísl'oval škodu spôsobenú jednotlivým poškodeným, ktorá je v skutočnosti podstatne nižšia, než to bolo právoplatne ustálené. Uviedol aj konkrétne dôvody, pre ktoré je podľa jeho názoru škoda nižšia. Pritom výška škody mala význam aj pre právnu kvalifikáciu a výšku uloženého trestu. Namietal tiež podstatné okolnosti pri určení vecnej legitimizácie poškodených subjektov, čo vyústilo do situácie, keď niektorým právnickým osobám nesprávne nebolo priznané procesné oprávnenie poškodenej osoby. Sťažovateľovi bola uložená povinnosť nahradiť škodu aj v prípadoch, keď si poškodený veriteľ nárok na náhradu škody uplatnil

v občianskom súdnom konaní, v ktorom mu bol aj prisúdený, čím došlo vlastne k duplicitnému priznaniu odškodnenia. Napokon sťažovateľ namietal nezákonné zloženie senátu okresného súdu, ktoré nebolo v súlade s platným rozvrhom práce v kritickom čase.

Podľa názoru okresného súdu skutočnosti uvádzané sťažovateľom v návrhu na povolenie obnovy konania nemožno považovať za také skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o vine alebo treste, a to aj napriek tomu, že výška škody by mala byť podľa sťažovateľa nižšia o sumu viac než 133 000 €. Nedošlo ani k duplicitnému plneniu, pretože kým v prípade rozvrhových rozhodnutí bol dlžníkom úpadca (pričom nedošlo k celkovému plneniu v prospech veriteľov), v druhom prípade (teda v trestnom konaní) bola povinnosť uhradiť zvyšok škody uložená sťažovateľovi. V súvislosti so skutočnosťou, že úpadca nebol považovaný za poškodeného treba uviesť, že ak došlo k zániku úpadcu výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu, ani v prípade povolenia obnovy konania by o jeho nárokoch nebolo možné rozhodovať.

Ďalej okresný súd vyslovuje v súvislosti s námietkou nesprávneho zloženia senátu okresného súdu v pôvodnom konaní názor, podľa ktorého táto skutočnosť nie je dôvodom na povolenie obnovy konania, ale je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Treba konštatovať, že sťažovateľ vo svojom návrhu neuviedol také skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o jeho vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

14. Z uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos 40/2018 z 21. marca 2018 vyplýva, že ním bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu.

Podľa konštatovania krajského súdu sťažovateľ v dôvodoch sťažnosti poukázal na nesprávne ustálený skutkový stav v pôvodnom konaní, a to hlavne čo sa týka ustálenej výšky škody a právnej kvalifikácie, čo v konečnom dôsledku mohlo mať vplyv aj na výmeru trestu. V návrhu na povolenie obnovy konania vykonal podrobný výpočet sumy, ktorá mala byť správne určená ako suma na výplatu veriteľom a ktorá bola v skutočnosti vo výške 95 471,08 €. Sťažovateľ vyslovil názor, že v pôvodnom konaní bola táto

skutočnosť opomenutá a prehliadnutá, všeobecné sudy sa ňou nezaoberali a ide preto o novú skutočnosť, ktorá by odôvodnila iné rozhodnutie o jeho vine a treste.

Podľa názoru krajského súdu sťažovateľ sa domáhal povolenia obnovy konania na základe takých dôkazov, ktoré boli v pôvodnom konaní všetkým konajúcim súdom známe, nejde teda o skutočnosť predtým neznámu. Vo vzťahu k nim bolo vykonané znalecké dokazovanie, na ktoré sťažovateľ sám poukazuje. Sťažovateľ sa v podstate domáha prehodnotenia pôvodne súdu známých dôkazov v jeho prospech na základe jeho vlastnej obhajoby a vlastných úvah o dôkazoch. Okresný súd sa jednoznačne vysporiadal s návrhom sťažovateľa a s dôkaznou situáciou a dospel k jednoznačnému záveru, ktorý si osvojil aj krajský súd.

III.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

17. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

18. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

19. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

20. Podstatou sťažovateľovej argumentácie je názor, podľa ktorého v pôvodnom konaní rozhodoval okresný súd v nesprávnom zložení senátu nezodpovedajúcim rozvrhu práce platnému v kritickom čase. Túto okolnosť treba podľa sťažovateľa považovať za novú skutočnosť, na základe ktorej prichádzalo do úvahy obnovu konania povoliť.

21. Okresný súd bol toho názoru, že námietka nesprávneho zloženia senátu okresného súdu nie je dôvodom na povolenie obnovy konania, ale je dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

22. Podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak súd rozhodol v nezákonnom zložení.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 394 ods. 4 Trestného poriadku skutočnosťou skôr neznámou podľa odsekov 1 až 3 je aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť.

23. Ústavný súd považuje za potrebné predovšetkým vo všeobecnej rovine poukázať na to, že právoplatný rozsudok predstavuje v zásade konečné rozhodnutie v trestných veciach, ktoré je pre trestne stíhanú osobu, ale aj pre orgány verejnej moci záväzné. Právoplatne skončené konanie zakladá zároveň prekážku veci rozsúdenej (*rei iudicatae*), teda takej veci, o ktorej už znova konať nemožno (zásada *ne bis in idem*).

24. Iba výnimočne možno právoplatne skončenú trestnú vec znova otvoriť (znova o nej konať a rozhodovať), a to v prípade, ak dôjde k zrušeniu právoplatného rozhodnutia v mimoriadnom opravnom konaní. Trestný poriadok pozná dva mimoriadne opravné prostriedky, ktorými sú dovolanie a obnova konania. Kým dovolanie možno podať pre veľmi závažné vady konania procesnoprávneho charakteru, ako aj pre nesprávne právne

posúdenie zisteného skutku, resp. pre uloženie trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo trestu, ktorý sa na prejednávany trestný čin nepripúšťa uložiť, tak obnova konania prichádza do úvahy v prípade, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré súdu neboli v pôvodnom konaní známe. Inými slovami, kým dovolanie prichádza do úvahy v prípadoch právnych pochybení, tak obnova konania je určená na nápravu pochybení vzniknutých nesprávnym ustálením skutkového stavu. Medzi oboma mimoriadnymi opravnými prostriedkami treba prísne rozlišovať a nemožno ich vzájomne zamieňať.

25. Ťažiskovým argumentom podanej sťažnosti je námietka nesprávneho zloženia senátu okresného súdu, ktorý pôvodne konal vo veci samej. Ako na to okresný súd správne poukázal, takáto námietka zakladá v zásade prípustnosť dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Všetko nasvedčuje tomu, že sťažovateľ podal dovolanie, avšak (ako sa zdá) námietku nesprávneho zloženia senátu okresného súdu v dovolaní neuplatnil a (predpokladateľne) neuplatnil ju ani v odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu. Pritom zloženie senátu okresného súdu mu bolo od prvej chvíle známe a nič mu (prípadne jeho obhajcovi) nebránilo presvedčiť sa v aktuálnom čase, či zloženie senátu okresného súdu zodpovedá alebo nezodpovedá platnému rozvrhu práce.

26. Sťažovateľ je toho názoru, že pri neformálnom výklade už citovaných ustanovení Trestného poriadku možno nesprávne zloženie konajúceho senátu považovať aj za novú skutočnosť pre účely obnovy konania. Poukazuje pritom na § 394 ods. 4 Trestného poriadku, z ktorého (podľa jeho názoru) možno analogicky vyvodiť ním tvrdený záver.

27. Uvedená argumentácia sťažovateľa nie je z pohľadu ústavného súdu vôbec akceptovateľná.

28. Ak by bol sťažovateľ postupoval v súlade so zákonom, mohol už v odvolaní a následne v dovolaní nesprávne zloženie senátu okresného súdu namietat' a v prípade nepriaznivého rozhodnutia by mohol podať proti rozhodnutiu dovolacieho súdu sťažnosť ústavnému súdu a v nej trvať na námietke nesprávneho zloženia senátu okresného súdu. Nečinnosť sťažovateľa v rámci odvolania a dovolania nemožno nahradiť tak, že sa nápravy

uvedeného pochybenia bude domáhať cestou obnovy konania, teda prostredníctvom takého právneho inštitútu, ktorého zmysel a účel je odlišný.

29. K argumentácii sťažovateľa treba ešte dodať, že Trestný poriadok v § 394 ods. 4 priamo pomenúva ako skutočnosť skôr neznámu rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vyslovujúce, že došlo k porušeniu základných ľudských práv alebo slobôd obvineného. Existencia takéhoto rozhodnutia je teda (za splnenia ďalších podmienok) novou skutočnosťou a dôvodom na povolenie obnovy konania. V sťažovateľovom prípade však podľa všetkého k vydaniu takéhoto rozhodnutia nedošlo.

30. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018